

Aqqalu C. Jerimiassen

FM 2023/10

Atassut

24. maj 2023

Politisk Økonomisk beretning 2023.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling)

Sidste år til samme emne kom jeg med denne udtalelse: ”Det kan være bekymrende at de selvstyrejede virksomheder, i de seneste år, kan komme til at konkurrere med de selvstændige private erhvervsaktører og kan komme til at skade deres økonomi”

Det er desværre blevet endnu tydeligere at denne gør sig gældende og det er begyndt at skade det private erhvervsliv i mange steder.

Det er blevet trættende at gentage sådan noget, og blive ved med at advare om sådan noget. Hvis man ikke har populistisk retorik, så fordufter alle andre budskaber.

Populistiske løfter og blusse flammerne til folks vrede er desværre blevet normalt praksis og bliver værre og værre fra politikernes side, lige fra fiskeri til fangstpolitik og finanspolitik. Uanset hvilket emne vi debatterer, så opsøger man splittelse.

Fiskeri er stadigvæk vores primære økonomiske indtægtskilde, og det bliver det nok ved med at være i endnu et stykke tid.

Følgerne af inflationen er at vores økonomi bliver sårbart overfor forandringer. Arbejdsløsheden har været lav i de seneste år, derimod har vi også mangel på arbejdskraft. Når behovet for mere arbejdskraft, så vil der blive mindre skatteindtægter.

Når vi nu begynder at få flere indtægter under højkonjunktur, så stiger varernes priser markant. Derfor skal vi passe meget på at varernes priser ikke bliver ved med at stige og at værdien af pengene ikke styrtdykker, så meget at det vil påvirke vores økonomi markant.

Uden at det kun skal handle om aftalerne med EU og Brexit, så skal vi være åbne over for handel med resten af verdenen. Det er på tide at undersøge hvordan vi kan styrke vores handel med Nordamerika.

Det er også nødvendigt at søge nye veje mht. forsyning af varer og hvorledes det lettere kan udføres. Det er højst unødvendigt at sidde fast i vores gamle vaner, især når priserne bliver ved med at stige, og hvorfor skal vi være bange for at søge nye horisonter indenfor handel?

Vi skal ikke være bange for at kravle ud af vores grotte. RAL bliver altså ikke bedre med tiden, derimod bliver det dyrere med tiden. Et monopol der har underskud, et tydeligt tegn på at man er elendig til handel. Derfor skal vi ikke kun satse på Århus og kigge ud mod Canada, USA og tilmed Mexico, når det handler om varesortimenter og samhandel.

Vi kan her også tænke på de steder hvor der stadigvæk forsynes af Pilersuisoq, og hvordan de kunne begynde at få billigere varer.

Pilersuisoq har nu aftale med Arctic Import ift. forsyning af varer. Det man kan undre sig over at en grossist forsynes og har aftale med en anden grossist. Hvordan kan sådan en tilgang lede til billigere varer? Også når man tænker over logistikken, der er noget der ikke hænger sammen.

Der er så mange ting som snurrer rundt inde i vores hoveder.

Olie og råstofdrømme er nu for længst historie. Vi kan heller ikke regne med dem længere. Vi kan lige så godt bare glemme dem og komme videre uden at de skal sinke vores udvikling.

Hvis vi skal have mere indtægt fra turismen, så er spørgsmålet således: Hvorfor har de offentlige virksomheder så meget lyst til at konkurrere mod de private? Vi er faktisk begyndt at høre om private aktører der taler om at bare stoppe fordi konkurrencen fra de offentlige virksomheder er så stor. Hvorfor skal vi være så kommunistiske i vores land?

Vi har i de forhenværende år flere gange forslået E-Sport som mulighed, for der er stor potentielt indtægt fra det, vi kan desværre kun forestille os den redegørelse som skulle have været lavet, at den måske samler støv og gemt i en skuffe. Når man nævner E-Sport, så har man rent politisk set desværre meget uvidenhed omkring det, nogle har sågar erklæret at de blot er folk der spiller.

Vi har forgæves flere gange opfordret og peget på muligheder indenfor alternative byggematerialer i stedet for at importere så meget træ udefra, disse forslag kommer nok ikke til at have noget betydning.

Vi vil gerne vide fra Naalakkersuisut hvordan det går med at overtage fødevareområdet. Er der stadigvæk vilje til at overtage området? Selv om der er så mange selvstændighedspartier, og at vi nu nærmest er de eneste der lige pt gerne vil bibeholde rigsfællesskabet, så betyder det ikke at vi ikke har interesse i at hjemtage nogen ansvarsområder. Vi har fra Atassut interesse i at befolkningen skal kunne klare sig selv og opretholde sig selv.

Lad os lige slå det fast. Når vi taler om rigsfællesskabet, så bliver vores ord misbrugt og fordrejet af populisternes.

Vi er alt for tilbageholdende ift. at udvikle andre områder end turisme, som skal kunne generere indtægt. I som har været politikere i lang tid, stiller i nogensinde spørgsmålstejn ved når i skal

betale en afgift, når i besøger andre lande på ferie? Når i skal betale en overnatningsafgift på hotellet?

Vi har sikkert alle oplevet det, men der kan desværre slet ikke være tale om det i Grønland, som bliver udskudt hvert år. Selv om der bliver talt om at have flere indtægtsområder.

Man kommer desværre til at tænke at de store partier lader vores forslag gå til grunde, så de bagefter selv kan bringe det op igen for selv at tage æren. Det så vi ift. tvangspensionen og debatten om cannabis. Der er helt sikkert mange flere emner.

Vi har alle folkevalgte talt om at der skal være så mange penge i folks lommer, så lad os da gøre noget. Det skal jo ikke være sådan at ligheden er så omfattende at vi alle skal have det lige dårligt. Så mange gange har man talt om en skattereform, men vi venter stadigvæk. Hvorfor kan vi ikke lave et simpelt skattesystem, lav flat tax til alle, som kan formindske den store administration.

For det er der vi kan sørge for at folk har flere penge mellem hænderne mærkbart.

Vi kunne ellers nævne mange andre ting, med disse kommentarer tager vi fra Atassut det økonomiske beretning til efterretning.